

Woeste Gronden

Dorpskrant Schaarsbergen

IN DIT NUMMER

Caroline Neys

Bakkerij Reijnen

Avond4daagse

Landgoed de Hangar

Springlevend

Cultuurmakelaar

Mountainbike museum

Gastrijheid met een glimlach!

BOSRIJKE
OMGEVING
RUIM TERRAS

AMBACHTELIJK
GEBAKKEN
SPEELTUIN

DINSDAG
T/M ZONDAG
12.00 - 20.00 UUR

VOLG ONS OP

SCHAARSBERGEN

Kemperbergerweg 673 ♦ 6816 RV Arnhem ♦ 026 - 443 14 34
www.pannenkoekhuis.nl

Colofon

Redactie

Abco Blok, Herman Boesveld,
Johan Kloosterboer, Kirsten Leijnse,
Mireille Riesenbeck

Mailadres redactie

dorpskrant@schaarsbergen.nl

Fotografie

berrydereusfotografie.nl, Chris
Dunnink, Eendracht, Robert
Beckand, Henk Monster, Henk
Ruseler, Johan Kloosterboer, Mireille
Riesenbeck, Mountainbike Museum,
Nat. Park de Hoge Veluwe,
Zefanja Hoogers, Zoran Gavrilović
(Wikimedia Commons)

Bezorging

Jeannette de Vries (026 44 24 460)

Vormgeving

Minke Hylarides,
Annemarie van Lierop

Druk

Rozijn Repro, Didam

Woeste Gronden verschijnt vier
keer per jaar. Sluitingsdatum kopij
volgende nummer is 19 juli 2024, dit
nummer verschijnt begin september.
Voorpagina: Caroline Neys

Bestuur Dorpsraad

Bart Loman, voorzitter (brtloman@gmail.com)
Marcel Brons, penningmeester (marcel.brons@outlook.com)
Caroline Neys – bestuurslid (caroneys@gmail.com)
Moniek de Bakker – bestuurslid (moniek@bonhansa.nl)

Webmaster Schaarsbergen.nl

Moniek de Bakker (website@schaarsbergen.nl)
Marlies Dhont

Contact Dorpsraad

www.schaarsbergen.nl
bestuur@schaarsbergen.nl

Inhoud

Van de redactie	5
Van de Dorpsraad	6
Bakkerij Reijnen	9
Springlevend	10
Avond4daagse	13
Wie de jeugd heeft	14
Bijzondere natuur	17
Interview Caroline Neys	18
Schoffelaar	21
Diner Hoge Veluwe	23
Van de Hoge Veluwe	24
Landgoed de Hangar	26
Cultuurmakelaar	28
Mountainbike museum	30
40+ sporten	33
Gemeentenieuws	34
Verenigingsnieuws	37
Bij de hand	38
Agenda	39

Bij Tom van Ginkel tuinen kunt u terecht voor een tuin die volledig aan uw wensen voldoet.

Tom van Ginkel tuinen is een jong hoveniersbedrijf en staat voor kwaliteit en klantvriendelijkheid.

Tom van Ginkel tuinen heeft een passie voor tuinen!

- Ontwerp
- Aanleg
- Onderhoud
- Renovatie
- Vijveraanleg

www.tomvanginkeltuinen.nl

info@tomvanginkeltuinen.nl

06-22171739

Mensendieck Arnhem
• Oefentherapie
Peter Koen

Dé Praktijk voor oefentherapie

- Houdingverbetering: scoliose, kyfose of lordose
- Rug-, nek-, schouder- en armlachten
- Bekken- en zwangerschapsklachten
- Chronische klachten als reuma, artrose, MS, Parkinson
- Activering van ouderen
- Preventie door zorg voor bewegen

Afspraak maken?
06-14477578

Ook zonder verwijzing!

 Jachthoornlaan 1A (het Dorp) Arnhem

 info@mensendieck-arnhem.nl

 www.mensendieck-arnhem.nl

Johan Rap

BOS-, NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER

Erkend door het Bosschap

Kemperbergerweg 261 - 6816 RS Arnhem
Tel. (026) 443 16 28 - Fax (026) 442 04 02
Mobiel: 06 546 61 302

Het is weer zomer!

Het is weer zomer! Die periode dat je in de nacht je bed uitdrijft, lek geprikt wordt door de muggen en overdag in de warmte niet weet waar je het zoeken moet. Nee grapje, dat is wel erg negatief zo.

Die periode van lange zwoele avonden om met een verkoelend drankje in gezelschap van vrienden, familie of gewoon gezellig met de burens in de tuin te zitten na een lekkere barbecue maaltijd. Met de ijscoman die door onze straten rijdt en de zwembadjes die in de tuin verrijzen voor de nodige verkoeling. Klinkt al beter toch? En als je dan in de avond in bed of op de bank zit, pak je de Woeste Gronden erbij om even te lezen wat er allemaal is gebeurd of nog gaat gebeuren in onze mooie wijk. De agenda achterin ons mooie blad staat bomvol leuke dingen om te doen en te gaan zien deze zomer. Maar er is ook veel gebeurd de afgelopen tijd. Burgemeester Marcouch bracht bijvoorbeeld een bezoek aan het Mountainbike Museum.

Echter, we hebben ook heel droevig nieuws, want de familie Reijnen zag zich door verdrietige familieomstandigheden genoodzaakt om de bakkerij aan de Kempenbergerweg te sluiten. Hiermee komt er op 2 juni een einde aan een stukje Schaarsbergse historie. Ik grijp hierbij graag de kans aan om de familie Reijnen namens de redactie te bedanken voor de vele jaren waarop wij, soms al generaties lang, hebben mogen genieten van lekker brood en heerlijke gebakjes en wij wensen hen veel sterkte voor de toekomst.

Dat gezegd hebbende wensen wij alle lezers het beste voor deze zomer. Geniet van de zon, het goede gezelschap en de zomervakantie. En vergeet niet om ons uw mooie foto's en verhalen te sturen, want we hebben nooit genoeg kopij voor dit mooie blad.

De redactie

Foto's gezocht

De redactie van Woeste Gronden is altijd op zoek naar mooie foto's van Schaarsbergen. We willen graag een beeldbank aanleggen met materiaal dat we mogen gebruiken in de krant. Graag foto's met een resolutie van minimaal 300 dpi.

Wil jij jouw foto's delen? Stuur ze dan naar de redactie via: dorpskrant@schaarsbergen.nl

Nieuws van Dorpsraad Schaarsbergen

ALV 21 maart 2024

Donderdag 21 maart 2024 werd de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van Vereniging Schaarsbergen gehouden. Hieronder een kort verslag van de avond. Bart Loman, voorzitter van Dorpsraad, verwelkomde een klein, select gezelschap betrokken Schaarsbergers. De notulen van 2023 zijn goedgekeurd, het jaarverslag en financieel jaarverslag 2023 én de begroting voor 2024 zijn besproken en toegelicht.

Mededelingen & Rondvraag

Sint Maarten- viering

Theo Pieter de Jong (voorganger Dorpskerk) maakt gebruik van de gelegenheid om vrijwilligers te vragen voor de Sint Maartenviering (november). Hij wil deze viering een nieuw leven inblazen. Belangstellenden kunnen zich bij hem melden via dominee@dorpskerk-schaarsbergen.nl

Nieuwe en aspirant bestuursleden

Het bestuur van vereniging Schaarsbergen (bekend als de Dorpsraad) bestaat momenteel uit vier leden. Vorig jaar, tijdens de ALV traden Caro Neys en Moniek de Bakker als aspirant lid toe tot de Dorpsraad. Na een instemmend applaus is Caro Neys algemeen lid en Moniek de Bakker secretaris van de vereniging geworden. Annemarie van Lierop heeft zich tijdens de vergadering aangemeld als aspirant lid.

Oproep

Tijdens de borrel melde zich nog een geïnteresseerde bewoner voor deelname aan de Dorpsraad. Het is een beetje gek om toe te moeten geven maar we hebben helaas geen gegevens van deze dorpsgenoot opgeschreven. Dus denk je 'dit gaat over mij', wil je dan middels een mailtje naar bestuur@schaarsbergen.nl contact opnemen? Dank alvast.

Wijkactieplan 2024-2026

Vooraf en tijdens de ALV konden bewoners aangeven welke onderwerpen zij belangrijk vinden en waar de komende twee jaar aandacht aan moet worden besteed. Half april hebben we het wijkactieplan 2024-2026 vastgesteld op basis van meest genoemde punten:

1. Groot onderhoud en aanpak onveilige situaties. Onze wijkmanager organiseert een overleg met de Dorpsraad en de betreffende ambtenaar om te kijken waar de pijnpunten zitten en of er oplossingen te bedenken zijn.
2. Defensie: verplaatsing of revitalisering kazerne en ontwikkelingen rondom Meer ruimte voor defensie. Eind april is er overleg met vertegenwoordigers van Rijksvastgoed om te komen tot een meer structureel bewonersoverleg
3. Nabuurschap: behoefte aan ontmoeting en het ontwikkelen van sociale voorzieningen. Er worden veel activiteiten georganiseerd in ons dorp. Maar de activiteiten lijken niet voor iedereen bekend of bereikbaar. Is dit een gevoel of is het ook daadwerkelijk zo? Aan welke activiteiten is behoefte, wat hebben bewoners nodig, waar kunnen we bij helpen?

Vragen die ons bezighouden en waar we graag antwoord op willen hebben zodat we, samen met u, zaken in gang kunnen brengen en mensen kunnen helpen.

Eigen speerpunten

Bewoners hebben ook onderwerpen aangedragen die ze zelf belangrijk vinden. Dat is een mooie lijst geworden die we graag binnenkort via onze website en de nieuwsbrief met u delen. Uiteraard ontstaat er niets uit zichzelf: mocht u denken 'dat vind ik leuk om (mee) te organiseren of me voor in te zetten' dan horen wij dat graag. Maar daarover dus later meer.

Gebiedsvisie

In 2017 is er door bewoners een gebiedsvisie Schaarsbergen ontwikkeld waarin een bewonersvisie is vastgelegd over de ontwikkeling van Schaarsbergen op het terrein van natuur, wonen, ondernemerschap en verkeer. Deze gebiedsvisie kan wel een verjongingsslag gebruiken, gezien huidige en toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen waar we als grootste 'wijk' van Arnhem voor staan. Deze herziening kost geld dat uit het dorpsbudget betaald gaat worden. De Dorpsraad heeft toestemming gevraagd en gekregen van de aanwezige leden om te onderzoeken wat de kosten zijn van het schrijven van een nieuwe Gebiedsvisie. In juni zal de offerte hiervoor tijdens een bewonersoverleg voorgelegd worden voor een akkoord.

Vereniging Schaarsbergen en Dorpsraad Schaarsbergen

Tijdens de vergadering werd er gevraagd naar het lidmaatschap en de vereniging. Hoe zit dat nou precies? Schaarsbergen heeft een bewonersvereniging met een bestuur. In de volksmond noemen we bestuur en vereniging De Dorpsraad. We hebben minimaal drie (en liefst vijf) bestuursleden, gekozen uit en door de leden. Inwoners en bestuur zijn dus met elkaar de vereniging en samen zorgen we ervoor dat Schaarsbergen een prettig, veilig, mooi en gastvrij dorp is om te wonen en recreëren. De vereniging is betrokken bij allerlei activiteiten, leuke en serieuze zaken. De Dorpsraad (het bestuur van de vereniging) is vanuit de wijk in gesprek met overheden en organisaties als de gemeente en defensie waarbij we de zienswijze van bewoners vertegenwoordigen. De dorpsraad stelt een tweejaarlijks wijkactieplan samen waarvoor we tijdens een bewonersoverleg, informatie ophalen over onderwerpen die

belangrijk zijn voor bewoners. Het wijkactieplan wordt ook besproken met de wijkmanager van de gemeente, Timon Lammers en samen wordt bepaald waar de gemeente kan bijdragen.

U kunt de Dorpsraad zien als een bruggenbouwer, een spin in het wijkweb waarbij we bewoners aan elkaar koppelen, informatie ophalen bij bewoners over ontwikkelingen en vraagstukken en bewoners informeren en betrekken. De website www.schaarsbergen.nl en onze dorpskrant De Woeste Gronden zijn de informatiekanaal van de vereniging. Elke bewoner kan ons mailen met nieuws en informatie over activiteiten, ontwikkelingen, initiatieven en verenigingen in Schaarsbergen. Wij zorgen voor de verdere verspreiding of brengen u in contact met gelijkgestemden.

Lid worden van Vereniging Schaarsbergen

Alle bewoners van ons dorp kunnen lid worden van Vereniging Schaarsbergen. Via de website www.schaarsbergen.nl/dorpsraad/lid kunt u zich aanmelden als lid en indien gewenst ook voor de nieuwsbrief. Het lidmaatschap kost u jaarlijks €1,00 (per voordeur). Alle personen wonend achter deze voordeur zijn na het overmaken van €1,00, lid van de vereniging en hebben stemrecht. Na het overmaken van het bedrag op rek.nr NL64 INGB 0003 8792 56 t.n.v. Dorpsraad Schaarsbergen bent u automatisch lid voor een jaar. Wilt u meer overmaken, dat mag altijd!

U hoort binnenkort weer van ons.

Met groet,
Bart, Caro, Marcel en Moniek

U kunt zich abonneren op de nieuwsbrief van Vereniging Schaarsbergen via het aanmeldformulier op onze website, schaarsbergen.nl/dorpsraad/lidworden.

Mijnhart

UITVAARTVERZORGING

24-uurs opbaarkamers in
Oosterbeek en Wageningen

Rouwcentra:

Utrechtseweg 220, 6862 AZ Oosterbeek
Kamperdijklaan 6, 6866 BR Heelsum
Generaal Foulkesweg 50, 6703 BT Wageningen
Thorbeckestraat 1, 6828 TS Arnhem

Telefoon 026-333 30 29

info@mijnhartuitvaartverzorging.nl
www.mijnhartuitvaartverzorging.nl

UITVAARTVERZORGING
KRAMER
SEDERT 1885

Er komt een moment
dat je los moet laten
wat je lief is.

In de gehele regio met rouwcentra in
Apeldoorn, Arnhem, Velp en Westervoort.

Directe hulp
026 442 31 02

www.uitvaartverzorgingkramer.nl

Fietsmaatjes

Lukt fietsen niet meer zelfstandig?

In augustus 2019 is Stichting Fietsmaatjes Schaarsbergen opgericht. Het doel van deze stichting is om het, voor mensen die niet (meer) zelfstandig kunnen fietsen, tóch mogelijk te maken te genieten van een ritje op de fiets.

Het fietsen op een duofiets is erg gezellig: bewegen in de gezonde buitenlucht en ook nog lekker kletsen met elkaar. Ondertussen kun je genieten van de prachtige omgeving van Schaarsbergen. Ook heeft de duofiets, ongeacht met welke deelnemers, gratis toegang tot Het Nationale Park De Hoge Veluwe.

Deelnemers

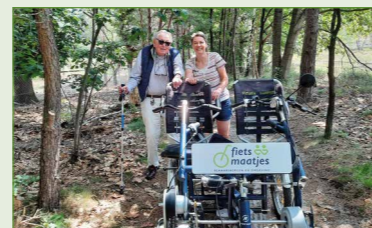
Lukt fietsen niet meer zelfstandig? Meldt u zich dan aan bij ons. Wij zoeken voor u een vrijwilliger die met u gaat fietsen! Wilt u liever met een bekende fietsen? Dat is ook mogelijk.

Vrijwilliger

Iets betekenen voor een ander én sportief bezig zijn? Als fietsmaatje kan dat. We zoeken vrijwilligers die het leuk vinden om samen te fietsen. We maken eerst een proefritje met de duofiets. Daarna proberen we u te koppelen aan een geschikte deelnemer.

Contact

Meer weten of aanmelden? Ga dan naar de website www.fietsmaatjesschaarsbergen.nl, stuur een mail naar info@fietsmaatjesschaarsbergen.nl of bel met Wilma de Neeff, voorzitter van de stichting, 06-10283816.

AFSCHEID BAKKERIJ REIJNEN

Bakkerij Reijnen kwam precies 75 jaar geleden naar Schaarsbergen en is daarmee niet alleen het oudste bedrijf ooit in ons dorp maar ook de enig overgebleven winkel. Niet alleen ligt de bakkerij in het midden van het uitgestrekte gebied maar is het tevens het middelpunt waar wij elkaar zomaar kunnen ontmoeten.

Tot ons grote verdriet is Ronnie Reijnen op 6 mei jl. overleden aan de ziekte waaraan hij leed. Zolang hij het kon volhouden heeft hij zich met hart en ziel aan zijn werk gewijd maar de laatste weken heeft hij het moeten opgeven. Met het overlijden van Ronnie komt er een einde aan Bakkerij Reijnen die op 1 juni a.s. haar deuren definitief zal sluiten.

Wendy en Ronny hebben zich voor Schaarsbergen met vakmanschap, liefde en vriendelijkheid ingezet en is het aan ons om daar een vorm van dankbaarheid tegenover te stellen. Wij vragen aan eenieder om een bijdrage te doen in de vorm van een bedrag naar keuze over te maken op rekening: NL22 RABO 0301 9596 76 t.n.v. Oranje Vereniging Schaarsbergen onder vermelding Reijnen. Of scan onderstaande QR-code. De vereniging zal de verantwoording op zich nemen om dit te overhandigen voor of tijdens het sluiten van de bakkerij.

Scan de QR-code voor donatie afscheid Bakkerij Reijnen

Hartelijk dank, namens klanten Bakkerij Reijnen en bewoners Schaarsbergen

SpringLevend Schaarsbergen

Door Herman Boesveld

“Zeg nou zelf, kijk eens naar die koppies op bovenstaande foto, één en al energie, springlevend dus”. Met deze zin moet ik wel beginnen, want toen ik naar de interviewafspraken reed, overviel mij de gedachte “hoezo springlevend in een sterk vergrijzend deel van Arnhem?”. Nou, dat had ik totaal fout, maakten de drie dames mij meteen duidelijk... volop jeugdige aanwas, het Scheidius-

kwartier en de nieuwbouw langs de Koningsweg, nee hoor... helemaal fout gedacht. Die vergrijzing wordt dus leuk opgevangen door de nieuwe jeugd, prima zaak.

Die drie dames, waarvan twee Ernemse meisjes (raad maar wie niet!), willen in dit interview heel graag vertellen, hoe aantrekkelijk SpringLevend Schaarsbergen voor iedereen hier is, maar dan

moet je je natuurlijk eerst even voorstellen: Jeske Alblas (links op de foto) kennen de meesten wel, want zij woont naast het Dorpshuis van Schaarsbergen en is daar zeer actief; Ingrid Wenting (op de foto rechts) wilde na beëindiging van haar werkzame leven meer verbinding en contact met andere mensen (woont hier al vijftig jaar in hetzelfde huis!) en Linda Likkel (op de foto in het

midden) kwam drie jaar geleden uit Zwolle aangewaaid, in coronatijd nog wel en dan wil je na die stille tijd heel graag contact met anderen. Zij kwam het begrip “wijksafari” tegen en is toen een keertje meegegaan en dat beviel zo goed, dat ze zich daarvoor wel wilde inzetten. Zij zijn aangehaakt, omdat ze ook graag actief willen zijn voor onze gemeenschap.

Meteen krijg ik een lesje Schaarsbergen van die drie: “Schaarsbergen biedt véél meer dan de meesten weten. Weet je wel, dat het de grootste wijk van Arnhem is, weet je wel, wat er allemaal bij Stal Mansour gebeurt, weet je wel wat de Dorpsraad allemaal op de agenda heeft staan, kijk maar op Arnhem.nl, de werkgroep duurzaam Schaarsbergen, de historische werkgroep Schaarsbergen, het mountainbikemuseum...”. Er kwamen nog 13 voorbeelden en ik kruip onder tafel... dit wordt me te veel. Toen ze na enig aandringen ophielden, kwam ik weer tevoorschijn en vroeg naar de oorsprong van dit clubje.

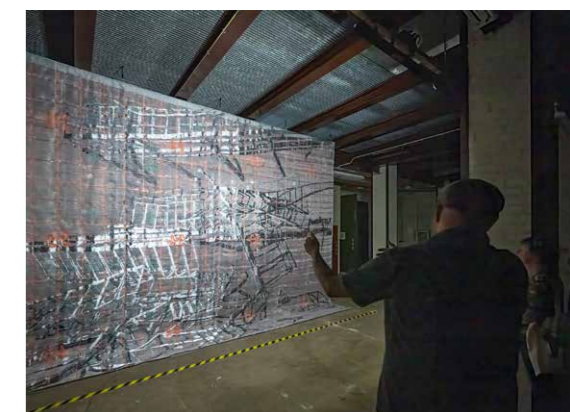
Ooit huisden in de huidige pastorie van de kerk van Schaarsbergen jonge mensen, die ook wat wilden, omdat ze zo jong waren. Een leefgemeenschap onder de naam “SpringLevend Schaarsbergen”. Die jonge mensen zijn vertrokken, maar het idee om samen te ontdekken wat Schaarsbergen allemaal te bieden heeft, bleef overeind en is nu dus springlevend.

Wijksafari

Het woord “wijksafari” is gevallen en vraagt om uitleg. Er was ooit iemand, die zei “als je met elkaar wat wilt, zou je de omgeving, waar je woont, met elkaar moeten verkennen” en zo is het gekomen. “Wij vallen onder de werkgroep 150 jaar Schaarsbergen, die subsidie krijgt van de gemeente” en... pssst... niet verder vertellen, maar er schijnt een theaterstuk op stapel te staan over die 150 jaar, maar nu nog even mondje dicht hoor. Dit kan er helaas nu nog niet in staan, omdat er geen definitieve GO is.

“Hoe komen jullie nu aan ideeën voor die wijksafari’s?” Creatieve breinen, brainstormen... hoor ik en denk “jullie vissen in dezelfde vijver als wij van de Dorpskrant”... waar zullen we het nu weer eens over hebben, schrijven of organiseren?

Ook SpringLevend Schaarsbergen denkt, dat er nog veel meer leuke dingen te ontdekken zijn en dat mensen niet zo gauw moeten denken, dat ze niet interessant zijn met hun werk of hobby voor anderen, dat zijn juist de kleine pareltjes! Hier, beste lezer, vindt u een oproep om Dorpskrant en SpringLevend Schaarsbergen te voeden met ideeën, dan komen wij meteen opgedraafd, want in onze gemeenschap gaat het in de eerste plaats om verbinden. Een ander voorbeeld: alle nieuwe inwoners krijgen een leuke informatie-tas, maar hoe kom je daarachter? Doordat te melden aan ons, gewoon doen! Schaarsbergen, natuurlijk verbinden!

Foto's van wijksafari van 13 april 2024, het bezoek aan de Diogenes-bunker

DEN STROOPER
PANNENKOEKEN

Koningsweg 18 (Hoek Kemperbergerweg) Arnhem - Schaarsbergen
T. 026 35 16 987 • e. mail@denstrooper.nl

www.denstrooper.nl

*Gezellig en lekker eten
in een bosrijke omgeving!*

Stal Mansour

Al ruim 50 jaar méér dan een manege!

Aan de zuidgrens van Nationaal Park De Hoge Veluwe ligt een bijzondere manege: Stal Mansour. Middenin de natuur leer je niet alleen paardrijden, maar ben je welkom voor veel meer: trektochten, buitenritten, grondwerk, coaching... ga maar door. Wij vinden dat paardrijden leuk moet zijn voor mens én dier. Kom maar eens kijken bij onze bewegingsstal of de activiteiten die we organiseren. Dat alles maakt ons zoveel méér dan alleen een manege!

Kemperbergerweg 793
6816 RW Arnhem
info@mansour.nl
026-4423006
www.mansour.nl

avond4daagse **SCHAARSBERGEN**
dinsdag 11 juni t/m vrijdag 14 juni
2024

WAAROM STEEKT 'EN KIP DE 'G OVER
MOOIE PLEK VOOR EEN SELFIE
DAAR BOVEN OP DE BERG
RELAXED
LIEP JIJ NIET ACHTERAAN?
HAPPY
POTJE, POTJE, POTJE VEHEHET

YES! VIER DAGEN EEN FEESTJE
EN WE GAAN NOG NIET NAAR HUIS
HÉ BOYS FF PAUZE
VAN... HILL

LOOP JIJ OOK MEE?

**SUPER LEUK!
SUPER SPORTIEF!**

Dit jaar wordt voor de 27e keer de avond4daagse Schaarsbergen georganiseerd. Loop je ook gezellig mee? 4 avonden wandelen door de prachtige omgeving van ons mooie dorp met op vrijdag een vrolijke intocht onder muzikale begeleiding van het Trompetterkorps van Stal Mansour en Fkes (FeestKapel Eendracht Schaarsbergen).

Iedereen kan zich **individueel inschrijven**. Er is keuze uit 2 afstanden, of **5 km** of **10 km** per avond wandelen. Kosten zijn **€ 6 inclusief een medaille**. Iedere avond wordt er tussen 18:00 en 19:00 uur gestart in de binnen-manege van **Stal Mansour** aan de **Kemperbergerweg 793**, Schaarsbergen. Dinsdag, woensdag en donderdag is hier ook de finish maar op vrijdag is de finish op het veld voor de kerk aan de Kemperbergerweg. Hier kun je ook je prachtige medaille ophalen, als beloning voor 4 avonden wandelen.

Vanaf half mei tot en met 7 juni kun je je inschrijven via de website van de Oranje Vereniging Schaarsbergen.

www.ovschaarsbergen.nl

Echter... zonder de **hulp van vrijwilligers**, is het onmogelijk om dit mooie evenement te organiseren. Dus kun en wil je een uurtje helpen met b.v. startbewijzen scannen, appeltjes snijden, limonade schenken of als verkeersregelaar het parkeren in goede banen te leiden? Stuur dan snel een mailtje naar A4DSchaarsbergen@live.nl. Dankjewel alvast.

Dus 4 avonden lekker in de buitenlucht sportief genieten van fijn wandelen door de mooie omgeving van Schaarsbergen? Schrijf je dan in voor de **avond4daagse schaarsbergen**.

Thomas

Door Abco Blok

Dit keer spreek ik Thomas, een parttime Schaarsbergse knul van 12 jaar oud. Hij woont de helft van de tijd op Pollendal bij mama Mijke en de andere helft woont hij op de Hoogkamp bij papa Jeroen. Thomas zijn vader en moeder kunnen goed met elkaar uit de voeten, wat hij heel fijn vindt. Hij heeft een oudere broer genaamd Gijs. Samen met zijn vriendin Tessa bakt Thomas graag warme wafels, die ze vervolgens uitdelen of verkopen. Hun samenwerking heet “de warme bakkers van hiernaast”. Die naam heeft Thomas zijn buurvrouw verzonnen toen ze op een keer een warme wafel van hen kreeg toen ze ziek was. Dat bakken vinden ze zo leuk dat je nu soms wafels kunt bestellen met verschillende toevoegingen.

Lekker buiten.

Schaarbergen heeft voor Thomas veel te bieden. Op straat lekker voetballen en met andere kinderen spelen op de omgevallen boom op de hoek Strolaan/Kemperbergerweg. Hij noemt dat zelf hun kleine stukje bos. De natuur vindt hij prachtig, met zijn moeder en broer gaan ze dan ook regelmatig even wandelen. Volgens zijn moeder is dat ook het moment waarop hij en zijn broer met elkaar lopen te klieren, maar ook dat hoort erbij. Samen met zijn moeder werkt Thomas ook graag in de tuin. Het liefst zou hij nog een kippenhok met ren in de tuin zien maar dat komt nog wel een keer volgens zijn moeder.

Hobby's en spelletjes

Op manege “de Henriëtte hoeve” heeft Thomas zijn eigen paard staan, een ruïn met de naam Fiertje. Op die manege krijgt hij individueel les. Naast zijn paard heeft hij nog een kom met vissen, neon-tetra's, in verschillende kleurslagen. Zijn grootste hobby is Minecraft spelen op zijn tablet. In Minecraft bestaat alles uit blokken. Met die blokken bouw je allerlei dingen: huizen, kastelen, achtbanen of boten: de grens is je eigen fantasie. Het is een wereld waar je van alles kunt ontdekken (natuur, dorpjes, dieren etc.) en ook van alles kunt bouwen. Zelf vind ik het nog het meest lijken op lego-bouwsels van uitsluitend rechthoekige

bouwsteentjes. Thomas speelt het graag online met vrienden. Thomas heeft een zeer grote fantasie die hem in staat stelt om gedetailleerde dingen te bouwen. Schermtijd heeft hij niet. Als zijn moeder zegt dat hij lang genoeg op de tablet heeft gezeten gaat hij iets anders doen. Dan gaat hij bijvoorbeeld verhalen schrijven want dat doet hij ook graag. Hij kan ook enthousiast vertellen over de steensoort kwarts, die hij verzamelt. Na zoveel aandacht voor digitale spelvormen houdt hij zeker ook van de gewone spelletjes. Dobble is zo'n spelletje, waarbij je steeds moet proberen om als eerste het identieke symbool tussen twee kaarten te vinden en te benoemen. Vervolgens mag je een kaart nemen, een kaart plaatsen of een kaart afleggen. Klein in te pakken spelletjes zijn favoriet bij het gezin. Makkelijk mee te nemen op vakantie. Met z'n broer speelt Thomas een door henzelf verzonnen variant op pokeren.

Bijzonder vruchten

Het uitproberen van bijzondere vruchten doet hij vaak met een juffrouw op school. Het kan er nog zo raar of vies uitzien maar zij willen het proberen. Deze hobby kan hij combineren met zijn andere liefhebberij, te weten samen met z'n moeder in de keuken bezig zijn. Al met al een jongen met heel veel fantasie en heel veel interesses.

School

De school waar hij op zit, heet de Isselborgh en die staat in Doetinchem. Daar gaat hij iedere dag heen met een taxibusje dat hem oppikt bij het Shellstation aan de Bakenbergseweg. Hij zit daar in een klein klasje met in totaal 12 kinderen. Het is een plek waar ruimte is voor de extra begeleiding die Thomas nodig heeft vanwege zijn autisme en een lichte vorm van ADHD. Zijn autismevorm heet Asperger. Hij is gevoeliger voor prikkels, heeft

moeite met automatiseren en veranderingen. Veranderingen moeten niet te snel gaan en het liefst van tevoren worden aangekondigd. Omdat hij een autismevorm heeft die naar buiten gericht is heeft hij geen moeite met contacten. Thomas is juist een hele fantasierijke, vrolijke, contactgerichte jongen. Thomas gaat graag naar school. Het liefst heeft hij buiten les want dan blijft hetgeen hem verteld wordt het beste hangen.

Muziek

Dan Bull is een van zijn muzikale favorieten. Dan Bull zijn muziek valt onder de noemer nerdcore en is een nichegenre. Dan Bull heeft zelf ook Asperger en zijn muziek wordt vaak gebruikt bij computergames. Met zijn vader kan hij genieten van Jazzmuziek. En op zijn tijd komt André Hazes uit zijn geluidsboxen galmen.

Toekomstdromen

Als Thomas later groot is, wil hij uitvinder worden. Hij heeft al een project bedacht. Hij wil een soort tosti-ijzer maken waarmee je prints kunt maken op je tosti. Dat apparaat zou wat voor afbeelding dan ook af moeten kunnen drukken.

Lijkt het jou nou leuk om in de Woeste Gronden te staan of ken je een jongere tussen de 6 en 17 jaar oud die dat leuk zou vinden, laat het dan weten aan Abco Blok (0613185877).

Koningsakker
natuurbegraafplaats

Natuurbegraafplaats Koningsakker

Koningsakker is een uniek project in Europa. In Arnhem, vlakbij Oosterbeek, zijn de zusters Trappistinnen van abdij Koningsoord deze begraafplaats begonnen. De voormalige maisakkers veranderen hier in een prachtig natuurgebied, dat openstaat voor iedereen. Hier kan iedereen, ongeacht afkomst of geloof, zich in de natuur laten begraven. U kiest zelf de plek in één van de vier velden: lente, zomer, herfst of winter - ieder heeft zijn eigen charme.

Bijzondere laatste rustplaats

Natuurbegraven is een bijzondere manier van afscheid nemen: verbondenheid met de natuur, verandering van de seizoenen, geluiden om u heen - het geeft troost. Een boomschijf met een zelfgekozen inscriptie dient als natuurlijk gedenkteken. Uiteindelijk gaat ook deze op in de natuur. De graven krijgen hier alle ruimte, er is geen onderhoud nodig en graven worden niet geruimd. Dat geeft rust en bespaart nabestaanden een moeilijke beslissing in de toekomst.

Een persoonlijk afscheid

In het koningsakker ontvangsthuis is een ceremonieruimte aanwezig waar een plechtigheid, condoleance of samenzijn kan plaatsvinden. Deze ruimte heeft een prachtig uitzicht over de natuurbegraafplaats.

Kijk online voor komende rondleidingen op www.natuurbegraafplaatskoningsakker.nl/agenda of maak een afspraak voor een persoonlijke rondleiding en meer informatie.

Ons ontvangsthuis is dagelijks geopend van 9:00-17:00 uur. U bent van harte welkom.

Natuurbegraafplaats Koningsakker

Sportlaan 25
6816 VE Arnhem
T. 026-303 6000

info@koningsakker.nl
www.koningsakker.nl

Natasja Huting
uitvaartbegeleiding

06 - 11 59 65 04
info@natasjahuting.nl | www.natasjahuting.nl

Ongeacht of, hoe en waar u verzekerd bent, u kunt altijd bij mij terecht.

"Wie ooit geluk in liefde vond, begraaft verdriet niet in de grond, maar houdt de stille vlam aan 't branden en warmt daaraan de lege handen."

Door Mireille Riesenbeck

Oerbos De Waterberg en de leemkuilen op de Galgenberg

1. Oerbos De Waterberg
2. Gebied met reuzenzilverspar
3. Leemkuilen op de Galgenberg

Oerbos De Waterberg

In 2015 heeft de Gemeente Arnhem, in samenwerking met Staatsbosbeheer, het 80 hectare tellende bosgebied op De Waterberg aangewezen als bosreservaat. Dit bosgebied, gelegen ingeklemd tussen de A12, Deelenweg en het fietspad langs het Openluchtmuseum vanaf fietstunnel Waterberg, kent een grote diversiteit aan vegetatie. Het wordt doorkruist door hoogspanningsmasten en herbergt tevens het scoutingterrein.

museum en de Apeldoornseweg, een deelgebied met leemkuilen genaamd de Galgenberg. In dit gebied ligt ook de hondensportvereniging.

In diverse publicaties in de media werd De Waterberg destijds aangeprezen als Nederlands eerste poging om weer een 'oerbos' te creëren, met de intentie het bos de komende decennia ongemoeid te laten. Alleen als de veiligheid van wandelaars en/of fietsers in het gedrang komt door onveilige situaties (laaghangende takken/instabiele bomen) zal er nog menselijk ingrijpen plaatsvinden. Echter, de aanleg van de mountainbikeroute in 2020 heeft tot veel weerstand geleid, met name binnen het natuurhistorische gezelschap dat het plan vanaf het begin heeft begeleid. Zij zijn dan ook uit de projectgroep gestapt. Het project zal in 2025 voor het eerst worden geëvalueerd.

De leemkuilen zijn enkele eeuwen geleden al ontstaan toen er leem werd afgegraven om te worden gebruikt voor stenen voor huizen, het afsmeren van wanden en als vloeren in woningen. Na het uitgraven bleef in deze kuilen regenwater staan, waardoor men spreekt van een ven. De vegetatie is in dit gebied wezenlijk anders dan in andere bospercelen in de omgeving. In het gebied met de leemkuilen staan met name grote beuken. De humuslaag is erg dicht met beukenblad, wat tot gevolg heeft dat er bijna geen ondergroei aanwezig is. In de ontstane vennen, waarvan enkele jaarrond water bevatten en andere in de zomer droogvallen, groeien unieke plantensoorten die een voorkeur hebben voor voedselarme omgevingen.

Het gebied kent naast loofbos ook een gebied met zilversparren, dit ligt langs het onverharde pad dat parallel aan de A12 loopt. In dit gebied staat ook een Reuzenzilverspar (*Abies grandis*), welke in 2019 meer dan 70 jaar oud en ruim 44 meter hoog was.

Alles bij elkaar twee bijzondere gebieden vlak naast de deur die zeker een bezoekje waard zijn.

Leemkuilen

Aangesloten aan dit bosgebied ligt, ingeklemd tussen het eerdergenoemde fietspad langs het Openlucht-

Reuzenzilverspar op de Waterberg
www.monumentaltrees.com/nl/nld/gelderland/arnhem/6185_waterberg/
Veluwe vennen en leemkuilen onder de loep, Wageningen Universiteit, te downloaden via edepot.wur.nl

(BB!) bomen
Specialisten in boomverzorging

SPEEL OP VEILIG! AL 20 JAAR SPECIALIST IN BOOMZORG

Online offerte? Ga naar bbbomen.nl
026-3010012 - 06-50682538 - info@bbbomen.nl

Laat je Bomen Professioneel Verzorgen!

Wij zijn Experts in

- bomen kappen
- bomen snoeien
- boomonderzoek
- boomziekten
- boomstronken verwijderen
- processierups bestrijden

Caroline Neys vindt haar bestemming op Stal Mansour

Door Johan Kloosterboer

Na veel omzwervingen en een loopbaan bij onder meer de Rabobank en de Triodosbank, lijkt ze de laatste jaren eindelijk haar bestemming te hebben gevonden. Sinds 2018 runt Caroline Neys, samen met haar man Rik Steijn, Stal Mansour aan de Kemperbergerweg. Vorig jaar is zij toegetreden tot Dorpsraad Schaarsbergen.

Caroline groeide op in het Brabantse dorp Heeswijk-Dinther. "Ik heb een heerlijke en onbezorgde jeugd gehad. Op m'n achttiende ben ik een jaar naar Frankrijk gegaan. Ik wilde de taal leren en ik wilde ik erachter komen welke kant ik op wilde. Na dat jaar wist ik het nog steeds niet. Toen ben ik maar Rechten gaan doen in Maastricht. Eigenlijk vond ik er helemaal niks aan. Ik had bijna mijn propedeuse

binnen en moest nog één vak overdoen. Daar is het nooit van gekomen want ondertussen was ik met Cultuur- en Wetenschapsstudies begonnen en dát vond ik mega-interessant. Er was echter geen baan te vinden in die richting dus ben ik na mijn afstuderen uitzendwerk gaan doen. Dat was in Arnhem, waar ik inmiddels woonde met mijn toenmalige vriend. Zo heb ik een tijdje bij een webdesignbureau gewerkt en een paar maanden als koerier rondgereden. Op een gegeven moment begon het toch wel te knagen."

"Misschien heb ik wel iets meer met dieren dan met mensen"

Omscholen

Ze heeft toen aangeklopt bij het UWV: "Ik wil graag een baan die bij me past. Kunnen jullie me helpen?" Dat resulteerde in een omscholingstraject. In Nijmegen is ze een IT-opleiding gaan doen en in die wereld was wél werk te vinden. Via een traineeship kwam Caroline op het hoofdkantoor van de Rabobank terecht waar ze jarenlang op de afdeling informatiebeveiliging heeft gewerkt. Na de Rabobank-jaren volgde een functie als risicomanager bij de Triodos Bank. Verschil van inzicht met haar leidinggevende maakte een eind aan zeven mooie jaren. "Toen ben ik nog een jaartje verdwaald geweest bij Wehkamp in Zwolle, maar dat was het niet voor mij. In die periode had ik een hond te leen van vrienden die voor een jaar naar Australië gingen. Ik was veel buiten en vond het heerlijk. Langzamerhand viel er een kwartje: ik ben niet geboren om op kantoor te werken, ik wil buiten zijn."

Manege

In die tijd leerde Caroline haar huidige man Rik (Rik Steijn van Stal Mansour, red.) kennen. Vanaf het moment dat ze een relatie kregen, was ze steeds vaker in de manege te vinden. En al vrij snel nadat ze gingen samenwonen, vroeg Rik haar of ze mede-eigenaar wilde worden. "Daar moest ik nog wel even over nadenken. Zou het niet beter zijn als ik buiten de manege een werkring zou vinden? In die periode heb ik bij Helicon in Velp de opleiding tot schaapherder gedaan. Wellicht zou dat iets kunnen zijn. Uiteindelijk is het, na wat overtuigingskracht van Rik, toch de manege geworden en ik heb er geen moment spijt

van gehad. In 2018 hebben we er een vennootschap onder firma van gemaakt en sindsdien runnen we de manege samen. Ik heb het gevoel dat ik na veel omzwervingen uiteindelijk hier mijn bestemming heb gevonden. Het is fysiek zwaar werk en het is druk, maar omdat ik zelf mijn tijd kan indelen voelt het alsof ik veel vrije tijd heb. Het is erg fijn samenwerken met Rik. We zijn een sterk team en goed op elkaar ingespeeld."

Caroline houdt haar hele leven al van paarden. Als meisje van zes heeft ze een jaar op les gezeten. Ze vond het geweldig, maar ook wel erg lang fietsen naar de manege. In overleg met haar ouders is ze toen gestopt. "Daar heb ik later wel spijt van gehad.

Dorpsraad Schaarsbergen

Sinds maart 2023 maakt Caroline Neys deel uit van de Dorpsraad Schaarsbergen. Samen met voorzitter Bart Loman gaat ze zich bezighouden met het vernieuwen van de gebiedsvisie. Ook heeft ze de thema's verkeer en vervoer onder haar hoede en is zij contactpersoon voor de Woeste Gronden. "Tevens ga ik me sterk maken voor betere communicatie tussen enerzijds de inwoners en anderzijds instanties als de Gemeente Arnhem, Defensie en Geldersch Landschap & Kasteelen. Suggesties, opmerkingen en klachten van Schaarsbergers moeten sneller en direct bij de juiste personen binnen die instanties terechtgekomen en ook de informatievoorziening van deze organisaties richting de inwoners kan een stuk helderder."

Op mijn achtentwintigste ben ik weer begonnen. Inmiddels heb ik mijn instructeursdiploma gehaald en kan ik rijlessen geven. Ik vind het echter veel leuker om les te geven in de verzorging van paarden en mensen te leren hoe je het beste met een paard om kunt gaan. Daar hou ik me dan ook vooral mee bezig. Bij alles wat we op de manege doen, staat het welzijn van de paarden zeer hoog in het vaandel.”

Nieuwkomer

Sinds 2018 woont Caroline samen met Rik op het terrein van de manege. “De eerste jaren ook met mijn twee lieve dochters, maar die zijn inmiddels uitgevlogen. Ik beschouw mezelf nog steeds wel een beetje als een nieuwkomer in deze buurt, maar ik voel me er ook ontzettend thuis. De burens zijn begaan met elkaar en helpen elkaar. Ook Rik staat altijd klaar voor iedereen en is nauw betrokken bij bijna alles wat er in Schaarsbergen gebeurt. Hij heeft me aangestoken, denk ik. Zo ben ik vrijwilliger bij de avondvierdaagse geworden en maak ik deel uit van de kerstmarktcommissie van de Oranjevereniging. Ook werk ik mee aan de activiteiten van de kinderen van de ruiterscouting, bijna elke zaterdag bij ons op de manege.”

Heideschapen

De herdersopleiding is niet voor niets geweest. Caroline heeft elf schapen die, samen met haar bok Mekker, grazen op verschillende stukken land van Geldersch Landschap & Kasteelen. “Eerst was er de bok, toen pas de schapen. Mekker heb ik een paar jaar geleden overgenomen van een schaapsherder bij wie ik stageliep. Het beestje was wat zielig en ziekig. Met een beetje liefde en wat medicijnen zou hij toch weer gezond moeten worden?” De eerste maanden hield ze Mekker op de manege, maar als de pony's alleen al zijn kop zagen, gingen ze ervandoor. Toen heeft Caroline een weijtje in de buurt gezocht. “En daar kun je natuurlijk niet een bok in z'n eentje neerzetten. Ik heb daarom van diezelfde herder ook enkele schapen overgenomen. Op dit moment staan ze op de Westerbeide en hoewel de dreiging van de wolf er voorlopig niet meer weggaat, hebben ze het daar goed. En als de kudde gelukkig is, ben ik het ook.” Zachtjes voegt ze daaraan toe: “Misschien heb ik wel iets meer met dieren dan met mensen.”

“Als de kudde gelukkig is, ben ik het ook.”

Pizza Party

Door Dick Zutt

Begin dit jaar heb ik een pizza workshop gevolgd bij m'n voormalige Spirituele Sportschool Goeroe met een nieuwe passie. Het bijzondere van Gerrit (zo heet-ie) is dat als hij ergens voor gaat, dan gaat hij ook ergens voor. Spiritueel, martial arts (vechtsport) of pizza bakken, het kan altijd meer gefocust en dat doet ie met hart en ziel. Fantastische gozer uit Purmerend en dat kun je horen. De reclameslogan: Zeg nooit banaan tegen een Chiquita, komt bij lange na niet in de buurt. Gerrit is buitencategorie en pizza wordt dus al snel Pizza Party als levensovertuiging.

Mijn vriendin is glutenvrij en dat betekent dat zelf een goeie pizza maken best lastig is en de reden daarvoor is simpel. Namelijk, de gluten in tarwebloem zorgen voor de elasticiteit van het pizzadeeg en zijn tevens tijdens het bakken verantwoordelijk voor luchtigheid en een mooie krokante bodem. Glutenvrije pizza is best een uitdaging. In de meeste pizzeria's kun je wel een glutenvrije bodem krijgen maar die zijn dan vaak prefab. In sommige restaurants, zoals Da Vinci in Apeldoorn, kun je een aantal dagen van tevoren reserveren en dan maken ze speciaal glutenvrij pizzadeeg. Dat bleef een beetje behelpen dus, tot Gerrit zich er mee ging bemoeien. Hij heeft me gewezen op de website italiëplein.nl en daar verkopen ze naast allemaal benodigdheden, gadgets en boeken, glutenvrij pizzameel van het merk 5e Stagioni. Zelf pizza bakken ligt eindelijk weer binnen handbereik. In de workshop ontdekte ik dat het mengen en kneden van

de bloem met gist, water en zout ineens een soepel deeg oplevert. Zeker met behulp van de juiste temperatuur een beetje olie en xanthan. De grote tip is ook om een dag van tevoren te starten, het deeg te laten rijzen, dan te verdelen in kleinere porties en die rustig te laten rijpen. Ondertussen maak je een simpele tomatensaus met wat sjalot, knoflook, zout en oregano. Beetje zuur en beetje zoet erbij, niet te moeilijk maken. Puur houden.

Als het zover is een pizzasteen (of terracotta schaal, dat werkt ook prima) in de oven, die je in een uurtje zo heet mogelijk voorverwarmt. Ondertussen een simpele salade in elkaar draaien en vooruit werken in de top pings. Ik hou van klassiek dus tomaat, mozzarella, basilicum (Pizza Margherita) of artisjok, ham, champignon, of zalm met zwarte olijven en kappertjes, of salami met paprika en peperolie. Het resultaat zijn meerdere kleine pizza's die in slices worden verdeeld en heet na een paar minuten oven worden gedeeld door de tafelenoten. Supergezellige pizza party dus. Simpel, lekker en puur houden.

Ik heb nog een andere andere hobby: ijs maken en dan liefst in Italiaanse stijl op basis van eieren en slagroom. Amaretto mascarpone of heel simpel citroenijs, of aardbeien in het seizoen. Geweldig om vers te kunnen serveren. Prima afsluiting bij een pizza party. Succes en een gezellige avond verzekerd. Wel even dit, maar ik vind het wel belangrijk. Voor top-pings geldt Less Is More en hou het ook puur. Niet te veel en maar enkele ingrediënten. En gebruik geen exoten zoals banaan, zelfs geen Chiquita. Nog erger is Pizza Hawaii, dat is met ananas en een ware dood-zonde. Mijn mening, maar je moet het natuurlijk zelf weten. Ik ben slechts adviseur, maar ook een mens met oog voor kwaliteit dus alsjeblieft. Smakelijk eten! Hou het puur!

Landgoed Hotel Groot Warnsborn

-nèt even meer, zowel zakelijk als privé!-

In uw "achtertuin" bevindt zich op Landgoed Warnsborn een uniek hotel-restaurant. U kunt hier terecht voor een mooi ontbijt, een culinaire lunch of uitgebreid diner, maar ook voor uw (verjaardags)feestje of (huwelijks)diner! Kortom: wandel eens binnen en check de vele mogelijkheden.

Zo heeft bijvoorbeeld iedere ruimte haar eigen privé terras, zodat u bij mooi weer ook uw diner op het besloten terras kunt geven. Daarnaast zijn de authentieke gewelvenkelders geheel gerestaureerd en geschikt gemaakt voor een besloten feestje of High Tea of voor bijvoorbeeld een wijn-spijs of zelfs een bier-spijs workshop!

www.grootwarnsborn.nl

'Gasten verrassen met onze gerechten: dat is wat ik wil'

Hugo Engels is chef-kok van Restaurant De Hoge Veluwe. En niet zomaar een. Hij deed jarenlang ervaring op bij diverse restaurants met één of meerdere Michelin sterren.

Hugo groeide op in Lieshout en was als kind slim en creatief, maar ook behoorlijk dyslectisch. Om die reden koos hij voor een praktische opleiding: SKB de Rooi Pannen, waar hij leerde koken en bakken. Hugo: 'Het was niet eens liefde op het eerste gezicht, maar naarmate ik vaker stage liep, merkte ik dat ik er steeds meer aardigheid in kreeg. En ik kon mijn creativiteit erin kwijt. Je werd daar gestimuleerd zelf na te denken en te experimenteren. Dat paste mij.'

Premier League

Hugo werkte onder meer voor De Leuf in Ubachsberg (één Michelin ster), 't Convent (destijds één Michelin ster) in Reninge (België) en de Lindenhof in Giethoorn (twee Michelin sterren). Stuk voor stuk restaurants van het hoogste niveau, maar ook totaal verschillend. Het zorgde ervoor dat Hugo breed geschoold werd en alle kneepjes van het vak leerde. Hij werkte zich op 23-jarige leeftijd op tot chef-kok bij het Koetshuis in

Bennekom. Later was hij onder meer executive chef bij het gerenommeerde College Hotel en executive sous-chef bij het Conservatorium Hotel in Amsterdam.

Na negen jaar in Amsterdam en Haarlem te hebben gewerkt en gewoond kwam het moment dat Hugo en zijn vrouw, inmiddels ouders van een dochtertje, terug wilden naar de omgeving van Wageningen. Toen de kans zich voordeed om aan de slag te gaan als chef in Restaurant De Hoge Veluwe, had Hugo weinig bedenktijd nodig. 'Dat klinkt vreemd misschien want sommigen zouden dit kunnen zien als de voetballer die van de eredivisie naar de tweede divisie gaat. Maar zo zie ik het helemaal niet. Dit is een waanzinnige werkplek, met geen andere te vergelijken en er werken hier heel goede mensen en met heel veel, deels nog onbenut potentieel.'

Wild en groenten uit eigen Park

Als pilaren van Restaurant De Hoge Veluwe noemt Hugo het wild uit eigen Park en de groenten en kruiden uit de eigen moestuin. Hugo: 'Dat is onze signatuur, daarmee onderscheiden we ons. Daar komt bij: voor alles wat we serveren moet gelden dat het onze gasten verrast, dat ze denken: dit wil ik nog eens hebben. Of liever nog: hier kom ik voor terug.'

Gratis entree bij een diner

Benieuwd naar de gerechten van Hugo? Tot en met augustus kunt u gebruikmaken van de actie 'Gratis entree bij een diner'. Wanneer u na 17.00 uur een entreebewijs koopt bij een van de ingangen en daarna gaat dineren bij Restaurant De Hoge Veluwe, krijgt u bij besteding vanaf € 25 per persoon uw entreegeld terug (exclusief auto). Kijk voor alle voorwaarden op: hogeveluwe.nl/dineractie

MUSEUM DEELEN

Me.262

Ervaar de unieke geschiedenis van de vliegbasis Deelen (vlakbij Arnhem) van de oprichting tot heden

In het museum is er bijzondere aandacht voor de opbouw van de vliegbasis in de bezettingstijd, het verloop van de luchtoorlog in de jaren 1940-1945 en voor het militaire gebruik tijdens en na de oorlog.

- Foto's en tekeningen van de bouw van de 'Fliegerhorst' voor de Duitse luchtmacht
- Wrakstukken van Duitse, Amerikaanse en Engelse oorlogsvliegtuigen
- Vliegerkleding en andere uniformstukken
- Een replica van de 'vliegende bom' V-1
- Restanten van de Canadese oorlogsdump uit 1945
- Plattegrond en foto's van het na-oorlogse gebruik van de vliegbasis door de Koninklijke Luchtmacht

Museum Deelen, Delenseweg 20, 6877 AE Deelen

- Openingstijden: zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur, voor groepen op afspraak
- Entree volwassenen € 8,00 en kinderen € 5,00 • Donateurs gratis • museumdeelen.nl

VINCENT MANDEMAKER

ALLROUND KLUSSENBEDRIJF

voor al uw klussen in en rond het huis

Strolaan 25, 6816 PM Arnhem (06) 42 11 86 32
info@klusbedrijfvincentmandemaker.nl
[website: klusbedrijfvincentmandemaker.nl](http://website:klusbedrijfvincentmandemaker.nl)

Nieuwsbrief Dorpsraad

Blijf op de hoogte van alle nieuwtjes in Schaarsbergen!
 De nieuwsbrief wordt regelmatig verstuurd. U kunt zich aanmelden via www.schaarsbergen.nl

Vennen, het leefgebied van bijzondere soorten in het Park

In en bij het water van de vennen in het Park leven verschillende soorten planten, insecten, amfibieën, reptielen en vogels. Veel van deze soorten komen algemeen voor in Nederland, zoals de rietorchis, houtpantserjuffer, rugstreeppad, heikikker, ringslang en de wilde eend.

Padden en kikkers gebruiken het water in het Park bijvoorbeeld om zich voor te planten en ook de metamorfose van eitje naar pad of kikker vindt plaats in het water.

Ook de grootste Nederlandse slang, de ringslang leeft bij het water in het Park. Ringslangen gebruiken het water om te zoeken naar prooien, de volwassen slangen eten voornamelijk groene kikkers, padden, salamanders, kleine visjes en insecten.

Daarnaast leven er ook enkele zeldzame soorten in en bij de vennen, zoals de slangenarend, beenbreek en de zuidelijke heidelibel.

jonge slangenarend

beenbreek

Bijzondere soorten in de vennen van het Park

Libellen

In het Park komen meer dan 30 soorten libellen voor, de meeste zijn vrij algemene soorten. Maar er zijn ook een aantal bijzondere soorten die in het Park voorkomen, zoals de gevlekte witsnuitlibel, de venwitsnuitlibel en de zuidelijke heidelibel. Deze soorten

staan als kwetsbare soort op de Rode Lijst.

Libellen leven het grootste gedeelte van hun leven in het water. De volwassen libellen leggen er eitjes, waarna de larven zich vervolgens in het water ontwikkelen. Afhankelijk van de libellensoort leven de larven een paar maanden tot zelfs wel vijf jaar onder water. Ze jagen hier op kleine visjes en andere waterdiertjes. In de periode dat libellen larven zijn, vervellen zij wel negen tot zestien keer totdat zij hun volwassen lichaam bereikt hebben. Voor de laatste vervelling kruipt de larf langs een stengel het water uit. De larf hangt vervolgens aan de stengel en vervelt hier nogmaals. De volwassen libel leeft vaak nog zes tot acht weken.

zuidelijke heidelibel

Bijzondere planten

Beenbreek is een van de bijzondere planten die in en bij de vennen van het Park voorkomt. Deze zeldzame plant staat op de Rode Lijst, maar komt nog veelvuldig in het Park voor. Vooral in de omgeving van de IJzeren Man is een grote populatie van de beenbreek te vinden. Wist u trouwens dat de beenbreek zo heet omdat men lang dacht dat deze plant botbreuken bij met name schapen veroorzaakte? Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de plant uitsluitend groeit op zure bodems zonder of weinig kalk aanwezig is, terwijl kalk nodig is voor een skelet. Ook groeit beenbreek vaak op zompige bodems waar het vee gemakkelijk in wegzakt.

Bij het Deelense Veld kunt u de geelbloeiende beenbreek zelf bekijken in de bloeiperiode van juni tot augustus. En in het najaar zijn de opvallende oranje rode doosvruchten van deze plant goed te zien.

Ook de kleine zonnedauw is een bijzondere plant die in het Park voorkomt bij de vennen. Dit bijzondere plantje komt vrij algemeen voor, maar is wel bijzonder, omdat het een vleesetende plant is. Deze plant groeit op een zeer mineraalarme bodem en vult het tekort aan mineralen aan met kleine insecten. De insecten worden gevangen door middel van druppels op de haren aan het uiteinde van de plant. In de druppels zitten ook enzymen die de gevangen prooien verteren.

Landgoed De Hangar: SHIFT - rethink

In het uiterste noorden van Schaarsbergen ligt verscholen tussen de bomen en ingeklemd tussen de culturele Buitenplaats en vliegbasis Deelen een bijzondere plek: Landgoed De Hangar, testsite voor de kunsten en natuur. Stichting De Hangar is een bottom-up initiatief dat sinds 2021 met enthousiastelingen, eigen kracht en middelen een in onbruik geraakte en verwaarloosde vliegtuighangar (350 m²) en een voor reguliere landbouw gebruikte akker (4 hectare) transformeert tot een duurzaam, biodivers, natuur-inclusief landgoed met respect voor de plek (genius loci).

De hangar en akker, beide eigendom van de gemeente Arnhem, maken onderdeel uit van het Rijksmonument Fliegerhorst Deelen, het in de Tweede Wereldoorlog door de Duitse bezetter gebouwde militaire complex. De hangar was met behulp van camouflagetechniek vermomd als boerenschuur, de akker was op het eerste gezicht ingericht als agrarische enclave, maar bestond in werkelijkheid uit drie hangars, twee schuren, een hooimijt (waarschijnlijk een brandstoftank) en twee moestuinen. Na de oorlog is de akker gebruikt voor reguliere landbouw en werd de centrale hangar, inmiddels verbouwd tot boerenschuur, gebruikt voor aardappelopslag, de andere gebouwen zijn gesloopt.

Op deze beladen plek worden nieuwe verhalen ontwikkeld en onderzoeken we op welke wijze, ogenschijnlijke tegengestelde belangen - cultuur, natuur, landbouw en erfgoed - verenigd kunnen worden door de kunsten middels learning by doing. Wij denken dat kunstenaars en (ruimtelijk) ontwerpers bij uitstek in staat zijn om plekken op betekenisvolle wijze te ontwikkelen - duurzamer, mooier, inclusiever – omdat zij met een andere blik dan een economische kunnen kijken naar urgente hedendaagse vraagstukken, waaronder de transitie met betrekking tot natuur, voedselvoorziening (landbouw) en energie. Het landgoed vormt hiermee een uniek cultureel podium in het buitengebied van Arnhem.

IMPACT, Landgoed De Hangar 2023 / ontwerp Frank Bruggeman / foto Robert Beckand

Dit jaar initieert stichting De Hangar, SHIFT-rethink een participatief multi-disciplinair kunstproject. Met SHIFT-rethink willen we het bewustzijn vergroten voor een duurzame werkwijze in de kunsten, zodat duurzame en creatieve keuzes hand in hand gaan. Het geeft inzicht in de hele keten van plant tot product en laat dit zelfs fysiek ervaren. De basis van SHIFT-rethink is het Crop art project SHIFT. Crop art is een vorm van landschaps- of omgevingskunst die gewassen en het landschap gebruikt om statements en markeringen te maken. Op het Landgoed wordt deze kunstuiting ingezet

om de transitie van reguliere akkerbouw naar een biodiverse en natuur-inclusieve akker vorm te geven en te verbeelden. Dit jaar is het Crop art project geïnspireerd door de gecamoufleerde startbanen van vliegbasis Deelen ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Kunstenaar Frank Bruggeman ontwierp op basis van de input van de deelnemers aan het project mozaïekstroken met voedsel- en vezelgewassen die gezamenlijk aangelegd, onderhouden, geoogst, en uiteindelijk bewerkt en verwerkt worden. In de hangar is vanaf 22 juni een work-in-progress-installatie over SHIFT-rethink te zien.

Het Landgoed en Crop art project is dagelijks vrij te bezoeken van zonsopkomst tot zonsondergang. De openingsdagen en tijden van de hangar worden aangekondigd op onze instagram-account. Wil je participeren in SHIFT-rethink, stuur dan een e-mail naar info@dehangar.org. Meer informatie over Landgoed De Hangar, SHIFT-rethink en de eerdere projecten, zie de website of scan de QR-code.

(advertentie)

(h)eerlijk Buitenleven

totaaltuin

Totaaltuin houdt van buiten leven! Wij leggen tuinen aan die passen bij huis en omgeving. Uw 'groene' toekomst begint pas echt met een tuin die past!

Bestrating van terras, het plaatsen van een kapschuur of enkel het ingraven van een trampoline. Totaaltuin levert maatwerk en kwaliteitsproducten van tuinhout en overige tuinproducten.

Schelmseweg 67 6816 PA Arnhem 026 443 14 74 info@totaaltuin.nl www.totaaltuin.nl

Wat is een cultuurmakelaar?

Door Abco Blok

In de laatste editie van Woeste Gronden staat dat Mieke Hendrikse onze cultuurmakelaar is. Het zette mij aan om uit te zoeken wat de functie van cultuurmakelaar inhoudt. Mijn eerste ontdekking was dat Merel van Velzen sinds 1 december vanuit Rozet werkzaam is als cultuurmakelaar voor Arnhem NoordWest en dat ze daarmee Mieke Hendrikse opvolgde. Noord West bestaat uit een groot aantal wijken waaronder Schaarsbergen, Lombok, Heijenoord, Sint Marten, Sonsbeekkwartier, Klarendal, Klingelbeek, Burgemeesterswijk/ Hoogkamp. Arnhem telt in totaal acht cultuurmakelaars.

Merel van Velzen

Cultuurmakelaar Merel van Velzen streek afgelopen jaar met haar gezin neer in Heveadorp en werkte hiervoor in Haarlem en Amsterdam in soortgelijke functies aan het versterken van cultuureducatie en - participatie. Maar wat is een cultuurmakelaar eigenlijk en vooral, wat heb je eraan? Om die vraag te beantwoorden trek ik eerst de naam uit elkaar en dan kom ik aan twee woorden: cultuur en makelaar. De definitie van 'cultuur' is het geheel van ideeën, normen, waarden, gebruiken en gedragskenmerken die een groep mensen met elkaar delen. Cultuur komt tot uiting in alle aspecten van het menselijke

leven: de wetten, het onderwijs, de religieuze beleving, maar ook de bouwstijlen, kunstwerken, muziek en de culinaire gebruiken. Het woord 'makelaar' staat voor bemiddelaar. Het gaat dus in dezen om een persoon die bemiddelt daar waar het gaat om het bereiken van culturele uitingen. Een cultuurmakelaar verbindt vraag en aanbod binnen het culturele veld van een provincie of gemeente.

Initiatieven verbinden

Merel verbindt initiatieven, cultuurmakers, mensen en locaties aan elkaar zodat initiatieven verder op weg geholpen kunnen worden. Het initiatief komt altijd van bewoners of wijkprofessionals

zelf. De cultuurmakelaar beschikt over een ruim netwerk van kunstenaars, cultuurmakers en organisaties en helpt mensen om hun ideeën voor de wijk te realiseren. Het gaat bijvoorbeeld ook om activiteiten die ontmoeting teweeg brengen. Eenzaamheid is een van de grote problemen/bedreigingen van de huidige generatie ouderen. Te veel ouderen voelen zich eenzaam tussen hun medemensen. Samen dingen ondernemen kan een belangrijk onderdeel zijn

van het verhogen van de kwaliteit van leven. Samen zingen, eten of iets doen in de wijk kan een sterk welzijns-verhogend effect hebben. Niet alles hoeft binnen je eigen wijk. De acht cultuurmakelaars hebben samen een goede kennis van de mogelijkheden binnen de hele stad. Het kan zo zijn dat een idee bedacht door een Schaarsberger al een keer is uitgevoerd in een ander deel van Arnhem. De ervaring van anderen kan je helpen om jouw idee te toetsen en vorm te geven.

Rozet

Merel werkt vanuit Rozet centrum, maar Rozet is door de hele stad te vinden met vestigingen in Presikhaaf en Kronenburg en met kleine Rozetjes in de wijken. Je kunt meer informatie vinden op www.rozet.nl. Op de website kun je onder andere een aantal Kunst & Cultuur-routeboekjes vinden. Als je al die boekjes doorbladert, val je van de ene verbazing in de andere. Dat onze stad zoveel kunst en architectuur rijk is, is

verbluffend en meer dan de moeite waard.

Voor meer informatie of voor wie een idee heeft voor Schaarsbergen, groot of klein, kun je contact opnemen met Merel van Velzen
06 38 57 36 66
merel.vanvelzen@rozet.nl

Hoog bezoek voor het Mountainbikemuseum

Door Mireille Riesenbeck

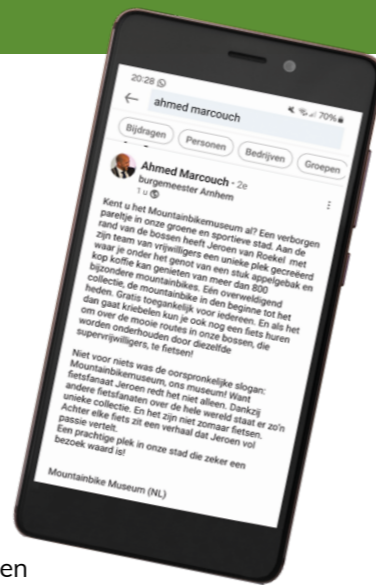
Op vrijdag 5 april jl. mocht het Mountainbikemuseum zich verheugen op een bijzondere bezoeker. Niemand minder dan de Burgemeester van Arnhem, Ahmed Marcouch, liet zich door museumdirecteur Jeroen van Roekel en zijn staf van enthousiaste vrijwilligers rondleiden langs de collectie van meer dan 800 bijzondere mountainbikes die het museum rijk is.

Uiteraard bleef het niet alleen bij fietsen kijken, maar ging onze burgervader ook mee naar buiten om langs een van de vele mountainbikeroutes die het grond-

gebied van Schaarsbergen rijk is te kijken naar mountainbikers in actie.

Na dit inspirerende bezoek heeft Burgemeester Marcouch er nog een post op Facebook aan gewijd die wij graag met u delen.

Zelf ook een kijkje nemen in het Mountainbike Museum aan de Kempenbergerweg 5a? Kijk op mountainbikemuseum.nl voor de openingstijden.

Dank aan ieder die zijn steentje heeft bijgedragen

Eind maart stond in het teken van de strijd tegen zwerfafval. Gedurende vijf dagen ging Natuurcentrum Arnhem met ruim 3300 leerlingen van 25 verschillende basisscholen aan de slag met de Afvalstafette. De kinderen kregen gastlessen over hoe de natuur met haar afval omgaat, waarna ze de handen uit de mouwen staken om Arnhem vrij te maken van zwerfafval. Gedurende de week liepen ook de KinderWijk-Teams door de wijken met hun educatieve project.

Op de Landelijke Opschoondag was het de beurt aan de groepen in de wijken zoals De Laar Schoon, Circulair Spijkerkwartier, Elderveld Schoon, Klarendal Schoon en natuurlijk de verschillende groepen van Heel Arnhem Schoon. Maar ook de verschillende scoutinggroepen hebben een steentje bijgedragen.

Hoeveel afval exact is opgeruimd is niet precies te zeggen maar opnieuw is in Arnhem een flinke hoeveelheid zwerfafval uit de openbare ruimte verdwenen.

Wil jij nu zelf ook wat doen aan het verminderen van het zwerfafval? Stuur dan een mailtje naar: heelarnhemschoon@hotmail.com

STUDIO
leutelbloem

TUINONTWERP &
BEPLANTINGSADVIES

www.studiosleutelbloem.nl
joanneke@studiosleutelbloem.nl
06 46048250

VOOR EEN TUIN DIE LEEFT!

**KOOK
KUNSTEN.**

Iets te vieren?
Daar hoort lekker eten bij!

Kookkunsten verzorgt een heerlijk diner, buffet of hapjes, zodat u en uw gasten kunnen genieten. Ook voor (Buiten)feesten op bijzondere locaties.

'Of een kookworkshop, bijvoorbeeld échte Spaanse tapas of de Arabische keuken. Leuk met vrienden en collega's!'

catering met passie!

www.kookkunsten.com

Kom vrijblijvend een proefles volgen

Sporten op de mooiste plekken in de natuur en nu ook ik Park Zypendaal en Park Sonsbeek!

Wij maken sporten zo leuk dat je er iedere week naar uitkijkt.

Over GezondOud

Wij zijn er voor iedereen die gezond oud wil worden en daar zelf, door te bewegen, een belangrijke bijdrage aan wil leveren. Het hele jaar sporten wij met gezellige groepen op de dinsdagen in Park Sonsbeek en op donderdagen in Park Zypendaal.

Vitaal en sociaal

Omdat wij het sociale aspect minstens zo belangrijk vinden, organiseren wij regelmatig gezellige activiteiten waar je vrijblijvend aan deel kunt nemen. Van wandelen in Noordpolderzijl, avonturieren in de Ardennen tot fietsen door de bollenstreek.

Hebben we je nieuwsgierig gemaakt?

Kijk dan vooral eerst even op onze website www.gezondoud.nl of bel voor een GRATIS proefles naar 06-53837045

Uw wijkspecialisten in Schaarsbergen

Erwin Broersma
broersma@bvmakelaars.nl

Marc Bakker
bakker@bvmakelaars.nl

Neem vrijblijvend contact met ons op!
wonen@bvmakelaars.nl
026 355 21 00

BMV
Woningmakelaars
TE KOOP
026 355 21 00
bvmakelaars.nl

40+ sporten

Hallo wijkbewoners,

Hebben jullie zin om op de maandagavond te komen sporten van 20:30 uur tot 22:00 uur in de gymzaal Witsen aan de Breitnerstraat (ingang van de gymzaal is bij de parkeerplaats, trap naar beneden en dan door het stalen hek). Een gemengde groep buurtgenoten (40+) komen elke maandagavond samen om te sporten. 'Zonder pretenties en zonder douchen' komen we er allen weer fit en gelouterd vandaan, zo fluistert een van de leden mij toe.

De warming-up begint met badminton, rondjes lopen en rekken en strekken. Na wat grondoefeningen sluiten we af met een fanatieke maar gezellige partij volleybal.

Heb je zin om eens te komen kijken en mee te doen?

Kom gezellig langs om kennis te maken, de eerste keer is er vrije inloop. Of bel voor meer informatie met 026-4450897, (Christien, tussen 19:30-20:00 uur).

De kosten zijn Euro 70,- per persoon per jaar, het seizoen loopt van september tot en met juni.

Oproep

Zoals u waarschijnlijk weet is Siza met een aantal locaties gevestigd in Schaarsbergen. Een aantal van deze locaties is op zoek naar nieuwe vrijwilligers om de bewoners meer aandacht en zorg te kunnen geven.

Een van de vacatures die wij open staan is bijvoorbeeld de volgende:

<https://sizavrijwilligers.nl/activiteiten/a0F51000002C2NMUA0/s-koonings-jaght-zoekt-vrijwilligers>

Jessy Vogt
Coordinator Vrijwillige Inzet

Kemperbergerweg 139 E
6816 RP Arnhem
P Postbus 532 - 6800 AM Arnhem
T 088 3779171
E vrijwilligeinzet@siza.nl

www.sizavrijwilligers.nl
Volg ons ook op facebook: [vrijwilligersbijsiza](https://www.facebook.com/vrijwilligersbijsiza)

vrijwillige
inzet

Siza

Berichten over uw buurt

Welke verbouwing willen uw burens aan hun huis laten uitvoeren? Mag die boom in uw straat gekapt worden? De gemeente en andere overheidsorganisaties zijn verplicht dit (digitaal) bekend te maken. Die bekendmakingen worden vanaf 17 mei per e-mail gestuurd.

E-mailservice

Vanaf 17 mei ontvangen inwoners van Arnhem één keer per week een e-mail van Overheid.nl met daarin bekendmakingen van de overheid. Het gaat om inwoners die 25 jaar en ouder zijn en die een e-mailadres hebben opgegeven in MijnOverheid. De bekendmakingen gaan over vergunningen, werkzaamheden en andere lokale aankondigingen die zich afspelen binnen een bepaalde straal van het woonadres van de ontvanger.

Welkomstmail

De nieuwe dienst start met het versturen van een welkomstmail. In deze welkomstmail staat duidelijk uitgelegd wat men kan verwachten, op welke wijze de e-mailberichten zijn aan te passen en hoe het afmelden werkt.

Doel

Het doel van deze nieuwe dienst is om mensen actiever te informeren over besluiten van de overheid die direct invloed hebben op hun leefomgeving. Ook wordt het duidelijker hoe inwoners inspraak krijgen of bezwaar kunnen indienen.

Busvoordeelabonnement groot succes

Met het busvoordeelabonnement voor Arnhemse GelrePashouders kunnen Arnhemse Gelrepashouders 1 jaar lang op werkdagen na 9.00 uur en in het weekend en op feestdagen de hele dag onbeperkt met de bus reizen in de gemeente Arnhem. De 'bijna gratis' buskaart is een succes en wordt daarom definitief ingevoerd.

Drukte van belang

Het busvoordeelabonnement voldoet duidelijk aan een behoefte, constateert ook wethouder Duurzame Mobiliteit Nermina Kundić. 'De kaart is volop aangeschaft en volop gebruikt. Met elke kaart werden gemiddeld 110 ritten binnen de stad gemaakt. Dat is heel mooi, want het betekent dat vele Arnhemmers met een smalle beurs daardoor nu beter mee kunnen doen in de maatschappij. Daarom hebben we besloten dat dit abonnement blijft.'

Bijna gratis

Alle Gelrepashouders met een abonnement krijgen per brief bericht dat ze het abonnement kunnen verlengen, wederom voor 15 euro. Ook nieuwe Gelrepashouders krijgen van de gemeente bericht over de mogelijkheden van het busvoordeelabonnement.

Het bijna-gratis abonnement geldt alleen binnen de gemeentegrens van Arnhem. Het is mogelijk gemaakt door een samenwerking van de gemeente Arnhem met de provincie Gelderland en Connexxion. Bij een busrit van Arnhem naar buiten de gemeente hoeft alleen het stuk buiten Arnhem betaald te worden. Zo worden ook busritten naar buiten de gemeente goedkoper.

Gemeente Arnhem krijgt Bewegend Bos

De komende 2 jaar zijn er meerdere groepen bomen in bakken te vinden die door de stad heen verplaatst worden. Met dit tijdelijke en verplaatsbare bos kunnen Arnhemmers ervaren wat een groene buitenruimte doet. De bomen komen op plaatsen waar bewoners, ondernemers of de gemeente zelf het idee hebben dat ze iets toevoegen aan de leefbaarheid. Zijn Arnhemmers blij met bomen op die plek? Dan kijkt de gemeente wat ze kan doen om de plek blijvend te vergroenen.

Wethouder Groen en Klimaatadaptatie Cathelijne Bouwkamp: 'Met dit bewegende stadsbos maken we de groenste stad van Nederland nog groener. Dit doen we om onze stad te wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals hete dagen en zware regenval. Maar we doen het natuurlijk vooral voor de Arnhemmers. Want meer groen nodigt uit om meer naar buiten te gaan. De schaduw brengt ons verkoeling op warme dagen en bomen zorgen voor schonere lucht. Uiteindelijk willen we van bewegende bomen naar vaste bomen.'

Groenere omgeving ervaren

Met het bewegende bos kunnen Arnhemmers ervaren wat groen doet voor de leefbaarheid, maar bijvoorbeeld ook voor de doorstroming van verkeer op een plek. Het Bewegend Bos sluit daarnaast mooi aan bij de ambitie van de gemeente om te voldoen aan de 3-30-300 regel: vanuit elke woning 3 bomen zichtbaar, 30% van een wijk valt in de schaduw van een boom en vanuit elke woning binnen 300 meter afstand een parkje.

Herdenkingsmonument slavernijverleden in Zypendaal

Er komt een nieuw herdenkingsmonument in park Zypendaal. Het veld naast Huis Zypendaal wordt de nieuwe locatie voor een monument om het slavernijverleden te herdenken in Gelderland. Dit monument wordt samen met de Stichting Comité 30 juni - 1 juli gerealiseerd.

Cathelijne Bouwkamp, wethouder cultuur: 'We hebben te lang het slavernijverleden genegeerd. Het leed klinkt echter door in ons heden. Huis Zypendaal is ook onderdeel van het koloniale verleden van Gelderland en verbonden met het Nederlandse slavernijverleden. Het laat ons het grote geld zien dat is verdiend op de plantages, waar mensen als slaafgemaakten leefden. Barbara Esseboom, voorzitter Stichting Comité 30 juni - 1 juli: 'We zijn bezig om in Arnhem en Gelderland onze geschiedenis te erkennen. Zypendaal is de plek waar de geschiedenis fysiek samenkomt door de directe connectie met de trans-Atlantische slavernij. Daarom is deze plek zo belangrijk. Om niet alleen jaarlijks op 30 juni stil te staan bij deze geschiedenis maar het gehele jaar door elkaar de lessen hiervan te leren en te vertellen.'

Het monument sluit aan bij de herdenking van de afschaffing van de slavernij door Nederland (30 juni) en viering van Keti Koti (1 juli), waarin het Trans-Atlantisch slavernijverleden wordt herdacht. De kunstopdracht is een gezamenlijke inspanning van initiatiefnemers, betrokkenen en belanghebbenden en de gemeente. Er wordt gewerkt met een werkgroep die gezamenlijk ook de kunstenaars selecteert. Naast de gemeente Arnhem draagt ook provincie Gelderland financieel bij.

Tennisvereniging Schaarsbergen

Sfeer proeven? Bel voor een geschikt tussmoment of een proeftraining naar Annemieke 06-13597071 of kijk op www.tennisverenigingschaarsbergen.nl

- Top gravelbanen
- Geen wachttijden
- Tennisvrienden maken met tossen
- Competitie (ruimte voor teams)
- Lage contributie en consumptieprijsen
- Training van Brand Tennis

Nieuws van Muziekvereniging Eendracht en JES! Arnhem

Bloemenactie

Genieten jullie ook nog steeds van de mooie bloemen? Na een succesvolle bloemenactie genieten vele huishoudens van de mooie zomerbloeiers die onze vereniging huis aan huis en op Koningsdag verkocht. Met deze steun help je onze vereniging bloeiend te houden. Dank jullie wel!

Wijkconcerten op de Hoogkamp en Schaarsbergen

Deze zomer geven wij een tweetal concertjes in de wijk Hoogkamp en op Schaarsbergen. Tijdens deze avonden, die beginnen om 19.30 uur, geniet je van de klanken van ons Jeugdorkest JES! Arnhem en onze fanfare, het grote orkest. Op donderdag 20 juni zijn wij te horen op het Witsenveld op de Hoogkamp en donderdag 27 juni in de nieuwe wijk Sylva's Bos (ter hoogte van Kemperbergerweg 57). De avond eindigt rond 21 uur. Breng een eigen stoel en kopje koffie mee. Bij slecht weer gaat het niet door, dus houd wel de socials in de gaten.

Proeflessen Algemene Muzikale Vorming (AMV) en op instrument

Lijkt het jou of je kind leuk een instrument te leren bespelen? Vanaf 7 jaar (groep 4) kun je na schooltijd AMV-lessen volgen. In deze lessen leer je de basisbeginselen van muziek, zoals ritme en toon houden. De lessen worden gegeven op Basisschool 't Panorama door een professionele muziekdocent. Op de maandagen 3, 10, 17 en 24 juni is er een serie van 4 proeflessen voor AMV-leerlingen.

Vanaf 8 jaar kun je muzikles krijgen op een koperinstrument in ons eigen verenigingsgebouw De Lariks in Schaarsbergen. Wil je een bugel, hoorn, bariton of trombone uitproberen? Vraag een gratis proefles aan. Ook deze lessen worden gegeven door gediplomeerde muziekdocenten. Een instrument krijg je te leen van de vereniging.

Bespeel je al een koper- of slaginstrument?

Dan ben je van harte welkom bij onze gezellige vereniging! Ons jeugdorkest JES! Arnhem repeteert iedere donderdag van 18.45 uur tot 19.45 uur en ons grote orkest van 20.00 tot 22.00 uur in ons verenigingsgebouw de Lariks, Kemperbergerweg 815 in Schaarsbergen. Kom gerust een keertje kijken!

Informatie

Wil je informatie over AMV-les, proeflessen op instrument of JES! Arnhem? Neem contact op met Lenny Brummelman (06 83648527) of Laura Hak (0619044314) of mail naar jeugdeendrachtschaarsbergen@gmail.com. Meer informatie over de fanfare en onze feestkapel Fkes kun je vinden op de website www.eendrachtschaarsbergenarnhem.nl

GROENSTETUIN.NL

van een duurzaam ontwerp tot beplantingsplan en advies

Tielke Sterk
ECOLOGISCH TUINONTWERPER
 ☎ 0633968536 📧 groenstetuin

Reserveer via
www.restauranttrix.nl
 of bel
 026 - 44 22 273

HOTEL
 RESTAURANT
TRIX

GEOPEND VOOR: KOFFIE, LUNCH,

BORREL EN DINER!

SPECIALE
 KINDERKAART EN
 SPEELRUIMTE!

RESTAURANT TRIX | SCHELMSEWEG 1A
 ARNHEM | RESTAURANTTRIX.NL

Bij de hand

Afvalkalender

Het jaaroverzicht voor het ophalen van afval van groen, rest en PMD is te vinden op de site van de Gemeente Arnhem: www.arnhem.nl via de zoekopdracht 'afvalkalender', u wordt dan doorgelinkt naar de website van proZero.

De rolcontainers worden met een grijpparm opgepakt en geleegd. Zet de bak dus op straat met de wielen aan de straatkant. De blauwe rolcontainer (papierafval) wordt met hulp van vrijwilligers van muziekvereniging 'Eendracht' geleegd.

Gemeente Arnhem

Voor al uw vragen of klachten over de openbare ruimte, kunt u dagelijks bellen met telefoonnummer 0900-1809. Of stuur een bericht via www.arnhem.nl/melding. Het voordeel hiervan is dat u van de voortgang van uw melding per e-mail op de hoogte wordt gehouden.

Wijkagent

De wijkagent voor Schaarsbergen is Hendrik Spoelman. Hij is te bereiken via het algemeen nummer 0900 - 8844 of via hendrik.spoelman@politie.nl

Uw buurt groener maken?

www.arnhem.nl/Inwoners/wonen_en_milieu/Groenbeheer/uw_buurt_groener_maken

Gat in de weg? Kapotte straatlantaarn?

Knelpunten in de openbare ruimte kunt u snel en simpel melden via Fixi. Fixi is een landelijk platform. Ook de gemeente Arnhem maakt er gebruik van. Geef bij melding de locatie aan en voeg waar

Wijkteam Arnhem Noord-West

Voor persoonlijke ondersteuning of advies, bijvoorbeeld bij opvoeding, huisvesting, zorgen om inkomen of psychische problemen neem je contact op met het wijkteam: tel. 088-2260000 of www.wijkteamsarnhem.nl.

Team Leefomgeving Noord-West

Gemeente Arnhem werkt met teams leefomgeving (TLO). Voor Schaarsbergen is TLO Noord-West het aanspreekpunt met wijkmanager Timon Lammers. Dit team gaat graag met bewoners in gesprek over thema's en ambities die spelen in een wijk.

Team Leefomgeving Noord-West is te bereiken via: noord-west@leefomgevingarnhem.nl en telefonisch 026-3774841 (algemene zaken, Patricia Vleeming).

Cultuurmakelaar

Een cultuurmakelaar bemiddelt, ondersteunt en ontwikkelt initiatieven op het gebied van taal, kunst en erfgoed. De cultuurmakelaar voor Arnhem Noord-West is Merel van Velzen. U kunt haar benaderen met vragen, wensen en ambities op het gebied van kunst, taal en erfgoed. Contact: merel.vanvelzen@rozet.nl of 06 38 57 36 66

mogelijk een foto bij. Zo krijgt de gemeente de exacte locatie door en kan gericht actie worden ondernomen. Iedereen die iets meldt, wordt op de hoogte gehouden van de afhandeling. Voor meldingen: ga naar www.fixi.nl of download de Fixi-app in de App Store of Google Playstore. Het werkt snel, makkelijk en effectief!

Agenda

juni

- hele maand Diverse workshops ambachten, zie website openluchtmuseum.nl
- hele maand 17-21 u. Dineractie; krijg je entree terug (v.a. 17 uur) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 1 middag Muziek in het museum: meezingkoor openluchtmuseum.nl
- zondag 2 14 uur Lezing Ariëtte Dekker over Sam van Deventer (reserv.) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 2 13-15 u. Jachthoornblazers De Overlopers hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 8 10-13 u. Workshop fotograferen met je smartphone (reserv.) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 8 10-14 u. Zwerftocht met picknick (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 15 13-16 u. Wandelexcursie Hoge Veluwe en WOII (reserv.) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 15 12-16.45 u. Huifkartochten door het park (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- woensdag 19 16-17 u. Kindercollege+ 'Van slurf tot staart' burgerszoo.nl/kindercollege
- woensdag 19 19.30-21 u. Avondlezing+ 'VietAMAZING' burgerszoo.nl/avondlezing
- donderdag 20 19.30-21 u. Wijkconcert Eendracht op de Hoogkamp eendachtschaarsbergen.nl
- zondag 23 10-14 u. Zwerftocht met picknick (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 23 13.30-16 u. Struinen vanaf Schaarsbergen (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- woensdag 26 18.30-21 u. Schaarsbergse schernerexcursie (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- donderdag 27 19.30-21 u. Wijkconcert Eendracht in Sylva's Bos eendachtschaarsbergen.nl

juli

- hele maand Diverse workshops ambachten, zie website openluchtmuseum.nl
- hele maand 17-21 u. Dineractie; krijg je entree terug (v.a. 17 uur) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- weekend 6 +7 12-17 u. Weekend van het paard hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 7 13-15 u. Jachthoornblazers De Overlopers hogeveluwe.nl/nl/agenda
- maand v.a. 10 13-15 u. (t/m 18 aug.) Natuurdetective Jac P. Struiner hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 14 10-14 u. Zwerftocht met picknick (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 20 12-16.45 u. Huifkartochten door het park (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 21 13-16 u. Wandelexcursie Hoge Veluwe en WO II (reserv.) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- woensdag 24 18.30-21 u. Schaarsbergse schernerexcursie (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 28 10-14 u. Zwerftocht met picknick (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 28 13.30-16 u. Struinen vanaf Schaarsbergen (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda

augustus

- hele maand Diverse workshops ambachten, zie website openluchtmuseum.nl
- hele maand 17-21 u. Dineractie; krijg je entree terug (v.a. 17 uur) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 4 13-15 u. Jachthoornblazers De Overlopers hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zaterdag 17 13-16 u. Wandelexcursie Hoge Veluwe en WO II (reserv.) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- zondag 25 13.30-16 u. Struinen vanaf Schaarsbergen (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda
- dinsdag 27 Hoge Veluwe Muziekdag, zie website hogeveluwe.nl/nl/agenda
- woensdag 28 18.30-21 u. Schaarsbergse schernerexcursie (reserveren) hogeveluwe.nl/nl/agenda

Bekijk ook de website!

Bezoek voor de laatste nieuwtjes en alle activiteiten ook zeker www.schaarsbergen.nl

**NIEUWE
SPEELTUIN**

Gloednieuwe speeltuin! Speelbeek

Ontdek de nieuwste speeltuin in Koninklijke Burgers' Zoo vlakbij de ingang van de Bush! Jong en oud kunnen naar hartenlust spelen rond een kabbelend beekje: spring via stap-stenen naar de overkant, balanceer over boomstammen, of blijf hoog en droog in de klimtorens.

KONINKLIJKE
BURGERS' ZOO

